herpy

FROSKER

Harlequin Treefrog

Rhacophorus pardalis

Rhacophorus pardalis er en middels stor, nattaktiv flygefrosk fra regnskogene på Borneo, Sumatra, Malayahalvøya og Filippinene. Ryggen er brun til rødbrun med en mørk, X-formet tegning, svømmehuden er klart oransje, og buk og flanker er gule med et oransjerødt nettmønster. Hunnene blir opptil 7 cm. Arten er sjelden i fangenskap, og det finnes bare lite kunnskap om pasningen.

Familie: Rhacophoridae Tidligere navn: *Rhacophorus rizali; Rhacophorus rhyssocephalus*

FAKTABOKS

DYRET

Voksenstørrelse	**5-7 cm** snute-kloakk-lengde
Levealder	**5-10 år**
Aktiv	**Om natten**
Levevis	**Trelevende**
Biotop	**Regnskog og våtmark**
Hudgift	**Ingen kjent**
Vanskelighetsgrad	**Erfaren**

STELL

Min. terrarium	**45 × 45 × 60 cm** L × B × H for 3 voksne dyr
Temperatur, dag	**22-26 °C**
Temperatur, natt	**20-22 °C**
Luftfuktighet	**70-90 %**
Vann	**Vannskål** dybde 2-3 cm
UVB	**Anbefalt** Ferguson-sone 1
Kosthold	**Insekter**
Holdes	**Alene, parvis eller i gruppe**

AVL

Formering	**Eggleggende**
Utvikling	**Rumpetroll i vann**
Egglegging	**I et skumreir**
Egg per legging	**100-200**
Larvetid	**85 dager** fra klekking til metamorfose
Larvefôr	**Alger/planter og ferdigfôr**
Yngelpleie	**Ingen**

VERN OG PAPIRER

CITES	**Ikke listet**
IUCN	**Livskraftig (LC)**

Om arten

Rhacophorus pardalis er en kraftig trefrosk med bredt hode, avrundet snute og brede hefteskiver på alle fingre og tær. Fingre og tær har full svømmehud, og langs ytterkanten av underarmen, langs føttene og ved hælen sitter hudfolder. Huden på ryggen er fint kornet og nesten glatt, og på buken er den grovkornet.

Ryggen er brun til gulbrun, ofte med et rødlig skjær, og mørke og lyse felt danner et kamuflasjemønster som ofte blir til en X-formet tegning over skuldrene. Her og der sitter hvite flekker. Buken, undersiden av lårene og den nederste delen av flankene er gule med et tydelig oransjerødt nettmønster, og flankene har som regel svarte flekker. Svømmehuden er klart oransje. Det vitenskapelige artsnavnet, *pardalis*, er gresk for "leopard".

Hunnene er større og kraftigere enn hannene: hannene blir omtrent 5 cm fra snute til kloakk, hunnene 6-7 cm. Hannene har én indre vokalsekk og får paringsputer i yngletiden. Vekten er ikke dokumentert.

Arten ble beskrevet i 1858 av Albert Günther. Flere navn er siden slått sammen med den, blant andre *Rhacophorus rizali* og *Rhacophorus rhyssocephalus*. Som slektens andre flygefrosker glir den mellom trærne med utspilt svømmehud. Den er vanlig i naturen, men lever så skjult i trærne at vanene er dårlig kjent.

Arten har ingen kjent giftig hudsekresjon. Vask likevel hendene før og etter arbeid i terrariet, og ikke ta på øyne og munn etterpå.

Utbredelse og leveområde

Rhacophorus pardalis lever på Borneo (Brunei, den indonesiske delen Kalimantan og Malaysia), der den er den flygefrosken man oftest møter i skogen. Utbredelsen omfatter også den thailandske delen av Malayahalvøya, Vest-Malaysia, Sumatra og flere øyer i Filippinene. Arten finnes fra lavlandet og opp til omtrent 1.000 m over havet.

> **Naturlig utbredelse:** Brunei, Indonesia, Malaysia, Filippinene og Thailand.

LEVEOMRÅDE

Rhacophorus pardalis lever i primær- og eldre sekundær tropisk regnskog og i fuktig fjellskog, og den sees ved sumper, dammer og andre stillestående vann. Den holder seg oppe i vegetasjonen, men kommer ned til vannet for å yngle.

Ynglingen foregår i regntiden. Hannens rop er en rekke myke, klukkende lyder. Eggene legges i et skumreir på vegetasjon som henger ut over en dam eller et annet vannhull, og rumpetrollene faller ned i vannet når de klekkes. Ynglestedene er stillestående vann av alle størrelser, fra små villsvinsøler på få kvadratmeter til dammer på flere hundre kvadratmeter, og også uttørkende bekkeleier og isolerte pytter ved bekkene. Rumpetrollene søker føde langs bunnen og blir over 48 mm lange.

Arten er nattaktiv og lever av insekter og andre virvelløse dyr.

Les mer: Oppdrett av rumpetroll

Stell

TERRARIET

Det finnes bare lite kunnskap om pasningen av *Rhacophorus pardalis*. Klimaet i utbredelsesområdet er varmt og svært fuktig hele året, og tallene i veiledningen er lånt fra *Rhacophorus reinwardtii*, som har samme størrelse og krav. Arten er sjelden i fangenskap, så kjøp bare oppdrettede dyr og få opprinnelsen dokumentert; viltfangede dyr klarer seg dårlig.

Terrariet skal være høyt og luftig. Tre voksne skal ha minst 45 × 45 × 60 cm, og større er bedre for en frosk som hopper og glir. Gi mange sitteplasser: planter med store, solide blader, loddrette greiner og en bakvegg av kork. Hold midten noenlunde fri, slik at frosken ikke treffer glasset, og plant tett foran sideveggene. Robuste planter som *Philodendron* og *Epipremnum* tåler en tung frosk.

Bunnen kan være en fuktholdende bunn av sphagnum og visne blader. Et nett i hele lokket sørger for at luften ikke står stille.

Les mer: Kjøp av dyr: oppdrett, viltfangst og transport

TEMPERATUR

Hold terrariet på 22-26 °C om dagen og 20-22 °C om natten. Hold temperaturen under 28 °C, og bruk ikke varmelamper. Kontroller med et digitalt termometer, og vær oppmerksom på romtemperaturen om sommeren.

Arten lever i et klima uten kalde årstider og skal ikke ha vinterhvile.

LUFTFUKTIGHET OG DUSJING

Luftfuktigheten skal ligge på 70-90 %. Sprøyt hver kveld med avklort springvann, regnvann eller osmosevann, og la terrariet tørke litt opp i løpet av dagen, slik at luften ikke står stille. Levende planter og et nett i hele lokket hjelper til med å holde luften frisk.

Ser du rynket hud eller en sløv frosk, så øk fuktigheten og senk temperaturen med én gang.

VANN OG VANNKVALITET

Sett en stabil, lav vannskål i terrariet som frosken kan sitte i om natten. 2-3 cm vann er nok, slik at frosken lett kommer opp igjen. Skift vannet hver dag eller annenhver dag, og bruk avklort springvann, regnvann eller osmosevann. Bruk aldri såpe eller rengjøringsmidler nær vannet, fordi amfibier tar opp stoffer gjennom huden. Vannet skal ha samme temperatur som luften.

LYS OG UVB

Frosken er trelevende, og en svak UVB-kilde av den typen som brukes til tropiske skogdyr, anbefales. Gi alltid skyggefulle steder frosken kan trekke seg tilbake til.

Bruk LED-lys som er sterkt nok for plantene, og unngå lamper som varmer. Hold en fast døgnrytme med ca. 12 timers lys; frosken er nattaktiv og blir stresset av uro i terrariet om dagen.

Les mer: Lys og UVB

FÔRING

Rhacophorus pardalis spiser levende insekter. Sirisser kan brukes hele livet, fra ca. 3 mm til unge dyr opptil ca. 15 mm til voksne, supplert med små kakerlakker, bananfluer til de minste ungene og en sjelden voksmøllarve som godbit.

Gi voksne dyr noen få fôrdyr to ganger i uken, og fjern fôrdyr som ikke blir spist. Dryss fôret med kalk, og gi et vitamintilskudd med D3 noen ganger i måneden, slik det er vanlig for trefrosker.

Les mer: Fôrdyr: hold og avl Les mer: Kalk, vitaminer og tilskudd

ATFERD OG HÅNDTERING

Arten er nattaktiv og tilbringer dagen skjult mellom bladene. Den lever mest for seg selv utenom yngletiden, og hannene roper fra vannkanten i regntiden. Hold et par eller en liten gruppe i et romslig terrarium med mange sitteplasser, og ikke flere hanner enn det er plass til.

Frosken bør så vidt mulig ikke håndteres, fordi huden er tynn og følsom. Ved rengjøring flyttes den med en fuktig, myk plastboks. Den hopper og glir kraftig når den blir skremt.

Avl

KJØNNSMODNING OG KJØNNSBESTEMMELSE

Hunnene er større og kraftigere enn hannene og har et forholdsvis større hode. Hannene er slankere og har paringsputer og en indre vokalsekk. Når dyrene er kjønnsmodne, er ikke dokumentert. Hold flere unge dyr sammen, og sorter når kjønnene kan sees.

PARRING

I naturen yngler *Rhacophorus pardalis* i regntiden, og hannene roper ved vannet. I terrariet krever ynglingen sannsynligvis en tørr og en våt periode og et regnkammer, som hos andre tropiske trefrosker; avl av arten er ikke beskrevet.

Hos *Zhangixalus arboreus* setter det i gang ynglingen å sprøyte terrariet hver kveld i en periode, gi ekstra fôr én gang i uken og deretter kjøre et regnanlegg. Det kan brukes som holdepunkt.

Les mer: Luftfuktighet, sprøyting og ventilasjon

EGG OG RUMPETROLL

Hunnen lager et skumreir på blader og greiner over vannet. Antallet egg er ikke dokumentert; tallet i boksen er lånt fra beslektede flygefrosker. Foreldrene passer verken egg eller rumpetroll.

Sørg for en vanndel på minst 8 cm under bladene der froskene kan legge, slik at rumpetrollene faller ned i vannet når de klekkes, eller klipp av bladet og heng det opp over et akvarium. Pasningen av rumpetrollene er ikke beskrevet, men rent vann ved terrariets temperatur med korkbiter og vannplanter og et daglig vannskift på 5-10 % er et trygt utgangspunkt. Rumpetrollene søker føde langs bunnen og spiser spirulinatabletter og fiskefôr som synker.

METAMORFOSE

Klekketid og larvetid er ikke dokumentert for arten. Larvetiden på omtrent 85 dager er lånt fra *Rhacophorus reinwardtii* og er bare et holdepunkt. Rumpetrollene blir over 48 mm lange.

Når forbena kommer, slutter rumpetrollene å spise og skal ha lett tilgang til land: senk vannstanden, legg kork eller greiner i vannet, og ha lokk eller nett på akvariet, slik at de nyforvandlede froskene ikke slipper ut. Sørg for en fuktig overgang til land med planter og våte skjulesteder.

OPPDRETT AV UNGER

De nyforvandlede ungene skal i et lite, fuktig terrarium med fuktig kjøkkenpapir, planter og en lav vannskål. Luftfuktigheten skal være høy i starten, 80 % eller mer. Gi bananfluer og små sirisser som er støvet med kalk, få og ofte, når halen er tatt opp, og sorter etter størrelse, slik at de minste ikke blir utkonkurrert. Hold ungene i et mindre terrarium til de er store nok til å klare seg blant de voksne.

Helse og vanlige feil

Vanlige problemer hos trefrosker i terrarier er:

- Uttørking og for høy temperatur. Tegnene er sløvhet, rynket hud og utstrakte bein. Hold øye med termometer og hygrometer.
- Skader fra hopp mot glasset, særlig hos viltfangede dyr.
- Smittsomme sykdommer og parasitter, særlig hos viltfangede dyr. Kjøp oppdrettede dyr, hold nye dyr i karantene, og bruk separate redskaper.
- Ensidig kost eller mangel på kalk og D3, som kan gi skjør benbygning. Varier fôret.

Oppsøk en veterinær med kunnskap om amfibier hvis frosken slutter å spise, har sår, hevelser eller rødlige områder på huden, eller sitter slapp på bunnen.

Les mer: Karantene og hygiene

Spør alltid dine kloke bekjente

Veiledningen er et godt sted å begynne, men den kan ikke erstatte erfaring. Dyr er forskjellige, og mye av det viktigste lærer man av dem som har holdt arten i årevis. Snakk med en oppdretter, en erfaren holder eller en veterinær med kunnskap om krypdyr og amfibier før du skaffer deg dyret - og igjen hvis noe virker galt.